

- **Зголемена променливост на пазарите во текот на неделата**
- **Европски совет: Одобрени мерките за намалување на ризиците во банкарскиот сектор на ЕУ**
- **САД: Понатамошен умерен економски раст, и покрај зголемените загрижености за трговски тензии според анализите на ФЕД**
- **Централните банки на Австралија и Канада ја задржаа истата поставеност на монетарната политика**

И покрај позитивните изјави на претставниците на Кина за надминување на трговскиот спор со САД, сепак пазарите не согледуваат зголемен оптимизам за решавање на трговските тензии. Имено, во текот на неделата, кинескиот министер за трговија на Кина изјави дека неговата земја наскоро ќе започне со спроведување на точките за коишто претседателите на Кина и САД постигнале договор за време на самитот на земјите од Г-20 и потврди дека ќе се залагаат за понатамошно доближување на ставовите помеѓу двете економии. Слично на ова, и портпаролот на Министерството за трговија на Кина изјави дека основната цел на трговските разговори со САД е отстранувањето на сите увозни давачки, додавајќи дека на неодамнешниот состанок меѓу американскиот претседател Доналд Трамп и кинескиот претседател Си Џинпинг двете земји постигнале консензус за земјоделските производи, енергијата и автомобилите, при што нагласи дека кинеската влада е уверена во позитивен исход од претстојните преговори во следните 90 дена. Наспроти ова, САД упатија дека доколку за 90 дена не се постигне конкретен договор со Кина, којшто покрај царините ги вклучува и правата на интелектуална сопственост, царините ќе се задржат и ќе се зголемат, согласно со претходните најави. Покрај тоа, оптимизмот за решавање на трговските тензии се намали и по апсењето на финансиската директорка на кинеската компанија „Хуавеи“, која беше уапсена во Ванкувер од канадската полиција, на барање на САД заради сомнеж од непочитување на санкциите наметнати врз Иран.

Христијанско-демократската партија (ЦДУ) на Германија во текот на неделата избра наследничка на Ангела Меркел. Имено, по осумнаесет години на чело на Партијата, Меркел не се кандидира за реизбор, а конгресот на Христијанско-демократската унија во Хамбург, со 517 гласа од вкупните 1001 делегат, ја избра Анегрет Крамп-Каренбауер да ја замени. По нејзиниот избор на чело на ЦДУ, Анегрет Крамп-Каренбауер изјави дека ќе ја преиспита либералната мигрантска политика на Меркел. Во тој контекст, Каренбауер изјави дека сака да свика „работна дебата“ за миграцијата и безбедноста на која ќе учествуваат експерти и критичари на мигрантските и бегалските политики, за да се работи на конкретни

подобрувања, притоа нагласувајќи дека програмата за европските избори ќе се темели на тие резултати.

Во текот на неделата Европскиот совет направи значаен чекор кон зајакнување на банкарската унија, односно беа одобрени мерките за сеопфатен законодавен пакет заради намалување на ризиците во банкарскиот сектор на ЕУ. Притоа, предлозите имаат за цел да ги спроведат реформите договорени на меѓународно ниво по глобалната финансиска криза од 2007 до 2008 години за зајакнување на банкарскиот сектор и решавање на извонредните предизвици за финансиската стабилност. Претходно тие беа презентирани во ноември 2016 година, а вклучуваат елементи договорени од Одборот за финансиска стабилност (англ. Financial Stability Board). Во тој контекст, министерот за финансии на Австрија, Хартвиг Лоџер, изјави дека е направен важен чекор кон комплетирање на банкарската унија, и дека одобрените мерки ќе придонесуваат за зголемување на стабилноста и отпорноста на европските банки.

Објавените макроекономски податоци за еврозоната во текот на неделата и понатаму упатуваат на зголемени економски ризици за заедничката економија. Последната проценка за БДП на еврозоната за третиот квартал на 2018 година го потврди забавувањето на економскиот раст на 0,2%, којшто главно беше резултат на негативниот придонес на нето-извозот и намалениот придонес на деловните и останатите инвестиции во вкупниот раст на БДП. Во таа смисла, финалните податоци за ПМИ за еврозоната во ноември се сведоа на најниското ниво во изминатите две години (композициониот индекс изнесуваше 52,7 поени, услужниот 53,4 поени, а производниот ПМИ 51,8 поени). Во однос на објавените показатели за октомври, трговијата на мало се зголеми за 0,3% на месечна основа, а стапката на раст на цените на производителите на индустриски производи на годишна основа неочекувано се зголеми од 4,6% на 4,9% (наспроти пазарните очекувања за намалување на растот на 4,5%, на годишна основа). Анализирани по поодделни земји, за истиот месец индустриското производство во Германија неочекувано се намали од 0,1% на -0,5% на месечна основа (наспроти пазарните очекувања за раст од 0,3%), додека стапката на раст на индустриското производство во Франција и Шпанија упати на забрзување на економската активност¹.

Објавените макроекономски податоци за американската економија ги потврдуваат различните фази на економскиот циклус на еврозоната и САД. Во ноември, производниот

¹ Индустриското производство во Франција неочекувано се зголеми од -1,6% на 1,2% на месечна основа (пазарите очекуваа растот да изнесува 0,7%), а индустриското производство во Шпанија се зголеми од -0,1% на 0,8% на годишна основа.

индекс ИСМ неочекувано се зголеми од 57,7 на 59,3 поени (наспроти пазарните очекувања за намалување на индексот на 57,6 поени). Слично на ова, активноста на услужниот сектор којашто придонесува со повеќе од две третини во вкупната активност на американската економија, мерена преку непроизводниот индекс ИСМ, неочекувано се зголеми од 60,3 на 60,7² поени. Од друга страна, објавените податоци за пазарот на труд во ноември беа пониски од пазарните очекувања. Имено, бројот на новоотворени работни места се зголеми за 155.000, но ваквото остварување беше послабо, во споредба со пазарните очекувања (200.000), додека стапката на невработеност согласно со пазарните проекции остана иста, односно изнесува 3,7%. Истовремено, просечната заработувачка по час, согласно со пазарните очекувања се зголеми најбрзо од 2009 година наваму (3,1%). Во однос на надворешнотрговската размена на САД, во текот на октомври трговскиот дефицит се прошири од 54,6 на 55 милијарди САД-долари, достигнувајќи највисоко ниво во последните 10 години, при повисок увоз и мален извоз, укажувајќи на тоа дека трговските мерки на претседателот Трамп за намалување на трговскиот дефицит тековно не ги даваат посакуваните резултати.

Во текот на неделата ФЕД го објави извештајот наречен Бежова книга, којшто упати на умерен економски раст, и покрај зголемената загриженост за трговски тензии.

Имено, според Бежовата книга, и покрај зголемената загриженост за трговски тензии на глобален план, сепак се забележува умерен раст на економската активност во американската економија и дополнително зајакнување на пазарот на труд. Истовремено, извештајот покажува дека фирмите и натаму вработуваат, и покрај тоа што веќе плаќаат повисоки плати со цел да привлекуваат работници, во услови на сè помала расположлива работна сила. Исто така, во извештајот на ФЕД беше посочено дека зголемувањето на трошоците предизвикани од увозните давачки се пренесуваат од производителите и изведувачите до трговците и рестораните.

Во текот на неделата беа одржани состаноците на централните банки на Австралија и Канада.

Централната банка на Австралија ја задржа основната каматна стапка на 1,5%, што беше согласно со очекувањата. Гувернерот Филип Лоу пренесе дека австралиската економија има силен раст во текот на последната година, истовремено предупредувајќи за можен понатамошен пад на стапката на невработеност и враќање на стапката на инфлација кон целното ниво. Од друга страна, гувернерот повтори дека изгледите за

потрошувачката на домаќинствата се „постојан извор на несигурност“, во услови на слаб раст на заработувачката и високи нивоа на долг. Слично на ова, согласно со пазарниот консезус, централната банка на Канада ја задржа референтната каматна стапка на истото ниво (1,75%). Сепак, реториката во соопштението за јавност беше согледана како помалку ограничувачка, во споредба со претходниот состанок. Според носителите на монетарната политика, динамиката на идните зголемувања на референтната каматна стапка ќе зависи од макроекономските податоци, неизвесноста околу трговските политики, променливоста на движењето на цената на нафтата, како и проценката на централната банка за искористеноста на слободниот капацитет во економијата.

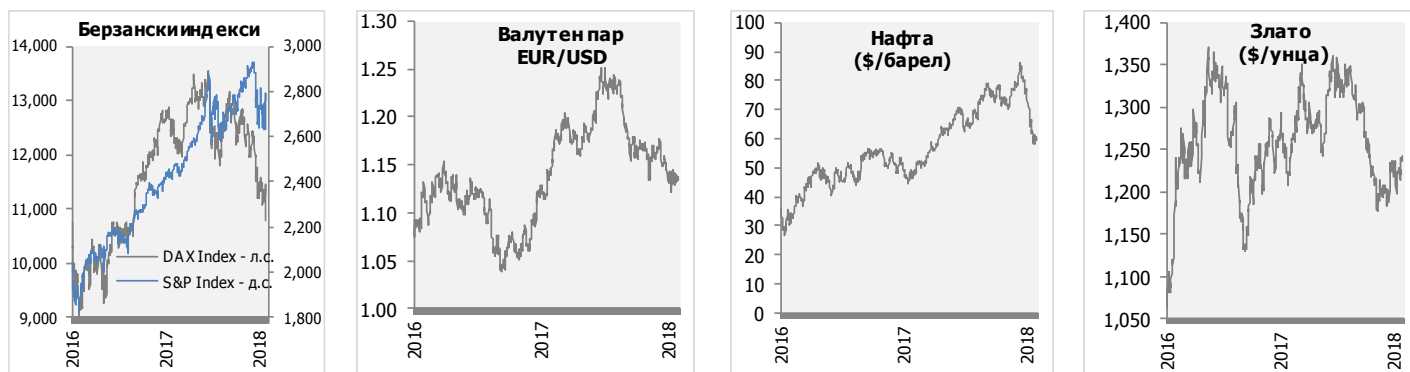
² Наспроти пазарните очекувања за намалување на непроизводниот индекс ИСМ на 59,2 поена.

Позначајни пазарни движења

Во текот на минатата недела, на меѓународните финансиски пазари и натаму преовладува одбивност за преземање ризик, а како двигатели за таквото расположение беа песимизмот на инвеститорите за позитивен исход од претстојните 90-дневни преговори меѓу САД и Кина, како и послабите податоци од пазарот на труд во САД. Како резултат на тоа, дополнително се повлекоа пазарните очекувања за зголемување на каматната стапка на ФЕД. Во такви услови, на двете страни од Атлантикот беше забележана висока побарувачка за безбедни инструменти. Сепак, во САД беше забележан поизразен пад на приносите, при што распонот на кривата на приноси во САД меѓу 2 и 5-годишниот сегмент, за првпат од 2007 година, стана негативен. Пад на приноси беше забележан и кај германските државни обврзници, чишто приноси се сведоа на најниско ниво во последните шест месеци. Инаку, во услови на умерено посилен пад на приносите на италијанските државни обврзници, распонот помеѓу приносите на италијанските и германските државни обврзници на неделна основа умерено се стесни стесни. На девизните пазари, еврото умерено апрецира во однос на САД-доларот (0,5%), при поизразен пад на приносите на државните обврзници во САД. Цената на нафтата се зголеми за 3,1%, по објавениот исход од состанокот на земјите членки на ОПЕК.

Селектирани пазарни показатели

	30.11.	07.12.	неделна промена
DAX индекс	11,257	10,788	-4.2%
S&P индекс	2,760	2,633	-4.6%
Euribor 3m (%)	-0.316	-0.315	0.1
USD Libor 3m (%)	2.7361	2.7711	3.5
Bund 10y (%)	0.31	0.25	-6.4
UST 10y (%)	2.99	2.85	-14.3
EUR/USD	1.1317	1.1379	0.5%
Злато (\$/Oz)	1,220	1,241	1.7%
Нафта (Brent, \$/barrel)	58.4	60.3	3.1%

Приноси во евро-зоната

	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
30.11.	-0.65	-0.60	-0.27	0.31
07.12.	-0.64	-0.60	-0.30	0.25
неделна промена (б.п.)	1.4	-0.3	-3.6	-6.4

Приноси во САД

	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
30.11.	2.52	2.79	2.81	2.99
07.12.	2.53	2.71	2.69	2.85
неделна промена (б.п.)	1.3	-7.6	-12.3	-14.3